

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ

ИЗВЕШТАЈ
О ДИНАРИЗАЦИЈИ ФИНАНСИЈСКОГ СИСТЕМА СРБИЈЕ
Децембар 2013.

Београд, март 2014.

Уводна напомена

Већа употреба динара у финансијском систему Србије и боља усклађеност валутне структуре прихода и расхода небанкарског сектора побољшале би степен финансијске стабилности земље, умањиле ризик од промене девизног курса у најрањивијим секторима привреде и повећале ефикасност монетарне политике. Да би се процес динаризације подржао, Народна банка Србије и Влада Републике Србије потписале су априла 2012. године *Меморандум о стратегији динаризације финансијског система Србије*.

У складу с тим документом, Народна банка Србије и Влада Републике Србије обавезале су се да прате и анализирају кретање степена динаризације, као и да редовно извештавају јавност о употреби динара у домаћем финансијском систему. С тим циљем, Народна банка Србије тромесечно припрема и објављује *Извештај о динаризацији финансијског система Србије* као једно од помоћних средстава комуникације с јавношћу. Тим извештајем јавности се пружају на увид дешавања у сегменту динарског тржишта и указује на мере и активности које су тржишни учесници и регулаторни органи предузели, или ће предузети, ради подршке процесу динаризације. Приступ јавности тим информацијама омогућиће да се боље разуме неопходност заштите од ризика промене девизног курса, као и неопходност мера и активности које ће Народна банка Србије и Влада Републике Србије предузимати како би се процес динаризације финансијског система Србије подстакао.

Извештаји о динаризацији финансијског система Србије доступни су јавности на сајту Народне банке Србије (www.nbs.rs).

Стратегија динаризације

Стратегија динаризације у Републици Србији заснива се на активностима које се могу објединити у три међусобно повезана стуба.

Први стуб стратегије динаризације је најопштијег карактера, али је уједно и најважнији. Мере у оквиру овог стуба подразумевају активности усмерене ка успостављању макроекономског окружења које карактеришу ниска и стабилна инфлација, стабилан финансијски систем и одржив привредни раст.

Други стуб стратегије обухвата мере усмерене на активно промовисање динарских инструмената и тржишта, с посебним акцентом на развој тржишта динарских обвезница. Развој динарске криве приноса је важна окосница овог стуба.

Трећи стуб има за циљ унапређење заштите од постојећих девизних ризика у небанкарском сектору и дестимулисање даљег јачања тих ризика. Народна банка Србије ће предводити напоре у овој области сарађујући с банкарским сектором на увођењу и развоју основних инструмената заштите од девизног ризика како на међубанкарском тржишту, тако и у пословању с клијентима.

СКРАЋЕНИЦЕ КОРИШЋЕНЕ У ОВОМ ИЗВЕШТАЈУ

млн – милион

млрд – милијарда

п.п. – процентни поен

Т – тромесечје

ХоВ – хартије од вредности

Не наводе се друге општепознате скраћенице.

Садржај

I.	Динаризација финансијског система Србије	1
1.	Пласмани привреди и становништву	1
2.	Новоодобрени кредити привреди и становништву	2
3.	Депозити привреде и становништва	3
4.	Динарска и девизна штедња	4
	<i>Осврт 1: Резултати Месеца штедње у 2013. години</i>	5
5.	Јавни дуг	6
II.	Инструменти заштите од девизног ризика.....	8
1.	Своп аукције девиза Народне банке Србије.....	8
2.	Коришћење инструмената заштите од девизног ризика	9
	Методолошке напомене.....	10
	Списак графикана и табела	11

I. Динаризација финансијског система Србије

Слично као у ТЗ 2013. године, показатељи степена динаризације финансијског система Србије су у Т4 остварили дивергентна кретања – степен кредитне динаризације је наставио да се смањује, док је степен динаризације депозита додатно повећан. Учешће динарског дуга у јавном дугу државе такође је повећан, пре свега по основу емитовања дугорочних динарских ХоВ на домаћем тржишту.

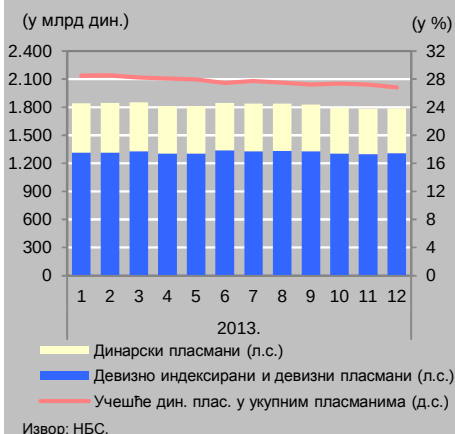
1. Пласмани привреди и становништву

Степен динаризације финансијског система Србије, мерен учешћем динарских пласмана у укупним пласманима који су одобрени привреди и становништву, на крају Т4 2013. године је износио 26,8%. У односу на крај ТЗ, тај показатељ је смањен за 0,5 п.п. Ако се посматра по сталном курсу, степен динаризације је смањен за 0,5 п.п., на 26,9%.¹

Пласмани банака привреди и становништву су крајем Т4 2013. износили 1.784,8 млрд динара и у односу на претходно тромесечје мањи су за 2,3%. Паду пласмана допринело је смањење њихове динарске и девизне и валутно индексиране компоненте (са 1,1 и 1,2 п.п., респективно). Међутим, због бржег пада њихове динарске компоненте у односу на девизну и валутно индексирану компоненту, степен динаризације је опао за 0,5 п.п., на 26,8%. Ако се искључи ефекат промене девизног курса, степен динаризације је смањен за 0,5 п.п., на 26,9%.

У секторској структури пласмана банака, у Т4 је, за разлику од претходна два тромесечја, забележен пад пласмана становништву (0,6% у односу на ТЗ). Смањење пласмана становништву последица је поштрених критеријума банака приликом њиховог одобравања и мање тражње за кредитима. У структури пласмана становништву, динарски пласмани – углавном готовински кредити, наставили су да расту, па је њихово учешће у укупним пласманима становништву повећано за 0,5 п.п., на 37,9%. Пласмани привреди су такође забележили пад (3,3% у односу на ТЗ) услед рестриктивније кредитне понуде и пада тражње. Истовремено, доспео је део субвенционисаних кредита из ранијег периода, који су делимично били одобрени у динарима, и извршено је уступање дела доспелих потраживања лицима ван финансијског сектора. Као резултат тога, учешће динарских пласмана у укупним пласманима привреди у Т4 је смањено за 1,3 п.п., на 20,0%.

Графикон I.1.1. Учешће динарских пласмана у укупним пласманима привреди и становништву

Графикон I.1.2. Секторска структура пласмана

¹ Обрачунато по курсу динара према еврoу на дан 31. децембра 2012.

2. Новоодобрени кредити привреди и становништву

Учешће динарских кредита у укупним новоодобреним кредитима привреди и становништву смањено је у Т4 за 0,9 п.п. на 31,4%, што је у највећој мери последица мањег кредитирања становништва у динарима.

Банке су у Т4 2013. године одобриле привреди и становништву 185,3 млрд динара нових кредита, или за 2,3% мање него у претходном тромесечју.

При томе, током Т4 је одобрено знатно мање нових динарских кредита (5,2%) него у Т3, док је то смањење било мање изражено код валутно индексираних кредита (0,9%). Због тога је смањено учешће динарских кредита у укупним кредитима на 31,4%, или за 0,9 п.п. мање у поређењу с Т3.

Посматрано по секторској структури, на пад новоодобрених кредита у Т4 у односу на претходно тромесечје највише је утицало мање кредитирање становништва (са 2,0 п.п.), и то пре свега у динарима, које је смањено за 9,7%. Пад девизних и валутно индексираних кредита становништву био је релативно блажи (3,1%), па је учешће динарских кредита у укупним новоодобреним кредитима становништву смањено за 1,6 п.п., на 62,7%. У наменској структури кредита становништву дошло је до пада новоодобрених кредита свих категорија, али су и даље најзаступљенији готовински кредити који се претежно одобравају у динарима. Због поштрених кредитних стандарда банака и очекиваног завршетка програма субвенционисаних кредита, мање је одобрено и стамбених кредита, који се, по правилу, одобравају с девизним предзнаком.

Кредити привреди су такође смањени у односу на Т3 (0,3%), што је добрим делом последица пада кредита с девизним предзнаком (0,5%), пре свега инвестиционих кредита и кредита за увоз. Смањење кредита за те намене делимично је ублажено порастом кредита за финансирање обртних средстава, који су повећани први пут након три тромесечја узастопног пада. Притом се код кредита за ту намену, који чине готово половину укупног износа новоодобрених кредита привреди, бележи све већа заинтересованост за кредите с девизним предзнаком него за чисто динарске кредите. С друге стране, забележено је повећање чисто динарских кредита привреди (0,2%), па је њихово учешће у укупним кредитима привреди повећано за 0,1 п.п., на 20,2%.

Графикон I.2.1. Учешће динарских кредита у новоодобреним кредитима привреди и становништву

3. Депозити привреде и становништва

Степен динаризације, мерен учешћем динарских депозита у укупним депозитима привреде и становништва, на крају Т4 је износио 23,3%. У односу на крај претходног тромесечја, то учешће је повећано за 2,2 п.п.

Депозити привреде и становништва су на крају Т4 износили 1.485,1 млрд динара и били су за 0,2% виши него на крају претходног тромесечја.

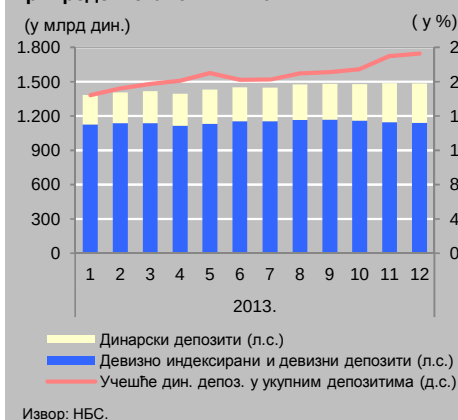
Раст укупних депозита у целости је резултат раста динарских депозита (10,4%) – пре свега трансакционих депозита привреде и становништва. Становништво је повећало и своје динарске штедне и орочене депозите, што се може објаснити порастом атрактивности динарске штедне у условима пада инфлационих очекивања, стабилног курса динара, повољнијег пореског третмана и виших каматних стопа на динарску штедњу у поређењу с девизном штедњом.

Депозити с валутном клаузулом и девизни депозити привреде знатно су смањени (за 13,1%), док су девизни депозити становништва забележили незнатно повећање (0,1%), које је скромније од уобичајеног за Т4.

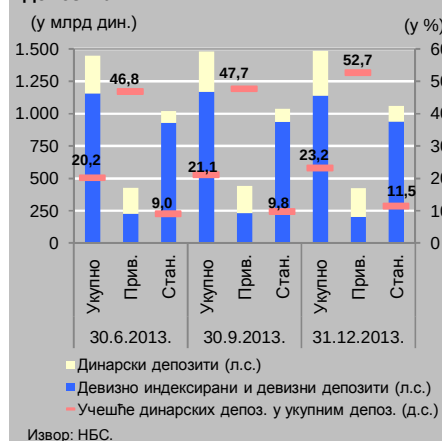
Као резултат поменутих кретања, учешће динарских депозита у укупним депозитима привреде и становништва је у Т4 повећано за 2,1 п.п. и на крају децембра је износило 23,3%. То учешће је и даље веће код привреде него код становништва (52,7% наспрам 11,5%). У односу на претходно тромесечје, оно је код привреде повећано за 5,0 п.п., а код становништва за 1,7 п.п. Ако се искључи ефекат промене курса динара, учешће динарских депозита у укупним депозитима привреде и становништва је повећано за 2,1 п.п., на 23,4%, при чему је код привреде забележено повећање за 4,9 п.п., на 52,7%, а код становништва за 1,7 п.п., на 11,5%.

У рочној структури депозита, код привреде и становништва и даље доминирају краткорочни депозити (94,5% и 81,5%, респективно). У оквиру динарских депозита привреде и становништва, учешће краткорочних депозита износи 98,1%, што је за 0,2 п.п. мање у односу на Т3, док је код депозита с девизним предзнаком то учешће смањено за 2,1 п.п. и износи 81,3%.

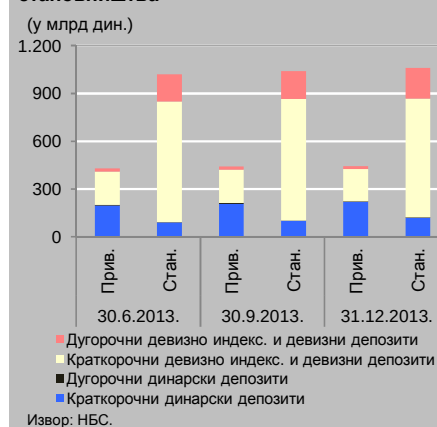
Графикон I.3.1. Учесће динарских депозита у укупним депозитима привреде и становништва

Графикон I.3.2. Секторска структура депозита

Графикон I.3.3. Валутна и рочна структура депозита привреде и становништва

4. Динарска и девизна штедња

У Т4 је забележен снажан раст динарске штедње, док је девизна штедња наставила да бележи скроман раст. Због тога је настављен раст учешћа динарске штедње у укупној штедњи. Одржање стабилности цена и курса динара, уз и даље високу разлику између каматних стопа на динарску штедњу у поређењу с девизном штедњом, требало би позитивно да допринесе даљем повећању динарске штедње и њеног учешћа у укупној штедњи у наредном периоду.

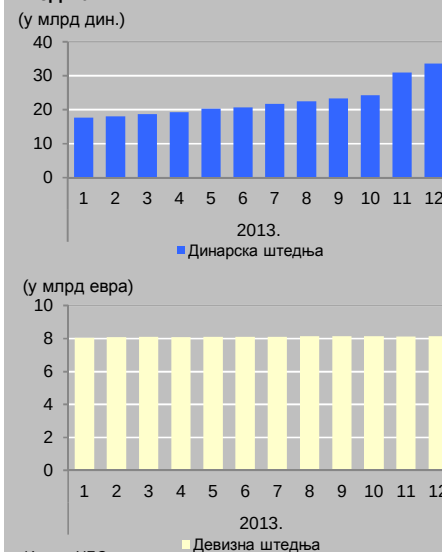
Динарска штедња је у Т4 наставила да бележи раст и четврто тромесечје заредом, при чему је тај раст додатно убрзан у односу на Т3. На крају Т4 динарска штедња је износила 33,7 млрд динара, што је за 10,3 млрд (44,3%) више него на крају претходног тромесечја. Захваљујући снажном расту динарске штедње, њено учешће у укупној штедњи је повећано за 1,1 п.п., али је и даље скромно (3,5%).

У рочној структури динарске штедње, раст штедње је остварен за све рочности изузев за рочност до једног месеца. Највећи део прираста динарске штедње односи се на доспећа до годину дана – пре свега на рочност од шест до дванаест месеци и рок од једног до три месеца. Приликом штедње у динарима, становништво се и даље опредељује за орочена на краatak рок (91,7%), од чега је највише орочено на период од шест месеци до годину дана (41,6%), а знатан део представљају и депозити по виђењу (18,6%).

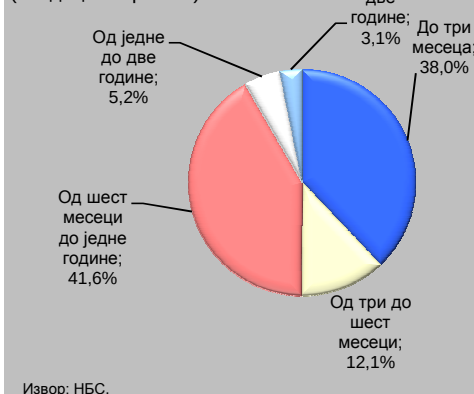
Девизна штедња грађана је на крају Т4 износила 8.146 млн евра, што је за свега 3 млн евра више него на крају претходног тромесечја. У односу на исте периоде претходних године (уочи Светског дана штедње), тај раст је знатно мањи.

У структури девизне штедње и даље преовлађује штедња с роком доспећа до годину дана (79,3%), највише на рок од шест месеци до годину дана, и депозити по виђењу. То учешће је у Т4 смањено (за 2,1 п.п.) након што су грађани део своје краткорочне штедње орочили на дужи рок, пре свега на период од једне до пет година.

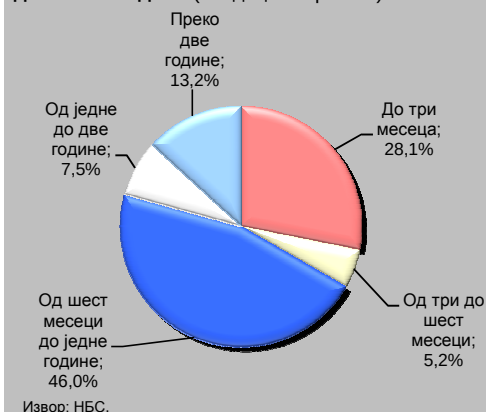
Графикон I.4.1. Динарска и девизна штедња

Графикон I.4.2. Рочна структура динарске штедње (31. децембар 2013)

Графикон I.4.3. Рочна структура девизне штедње (31. децембар 2013)

Осврт 1: Резултати Месеца штедње у 2013. години

Анализе које је спровела Народна банка Србије¹ показале су да је у периоду од јануара 2001. до октобра 2013. године штедња у динарима у начелу била исплативија од штедње у девизама исте рочности. Уз повољнији порески третман камате на динарску у односу на девизну штедњу, већа исплативост динарске штедње резултат је пре свега чињенице да је разлика између каматних стопа на динарску и девизну штедњу била довољна да надомести опортунитетне трошкове динарских штедиша по основу промене курса динара. И поред тога, грађани су претежно штедели у еврима, што је, поред осталог, била последица високих инфлационих очекивања, повремених епизода нестабилности на девизном тржишту, као и негативних искустава у погледу макроекономске стабилности у претходном периоду.

У међувремену, Народна банка Србије је мерама монетарне политике успела да смањи инфлациона очекивања, постепено доведе инфлацију на ниво испод горње границе циљаног коридора, док је девизни курс остао релативно стабилан. Имајући у виду да су каматне стопе на динарску штедњу и даље осетно више у поређењу с девизном штедњом, и да су створени предуслови за повећање поверења грађана у динар, динарска штедња од новембра 2012. расте из месеца у месец.

Ради одржања стабилности финансијског система, Народна банка Србије је у октобру 2013. у саопштењу поводом предстојећег Светског дана штедње позвала банке да своје напоре у привлачењу нових штедних улога усмере на побољшање услова и ширење лепезе производа, уз настојање да понуђене каматне стопе не превазилазе ниво који нуде током целе године. Банке су прихватиле тај апел, тако да је у новембру изостао уобичајен раст каматних стопа на штедњу у еврима. За штедњу у динарима банке су понудиле нешто више каматне стопе у односу на претходни месец, што је резултирало и рекордним растом штедње у новембру (6,7 млрд динара, или 27,7%), а стање динарске штедње је крајем тог месеца достигло историјски максимум (31,0 млрд динара). У исто време, девизна штедња је остала на приближно непромењеном нивоу (8,1 млрд евра). Тренд раста динарске штедње је настављен и у децембру – повећана је за 2,7 млрд динара, на 33,7 млрд динара, што је готово двоструко више у односу на крај 2012. године.

Народна банка Србије ће и у наредном периоду бити посвећена извршењу својих законом дефинисаних циљева – одржању ценовне и финансијске стабилности. Успех у реализацији тих циљева, позитивна разлика каматних стопа на динарску и девизну штедњу, наставак повољнијег пореског третмана камате на динарску у односу на девизну штедњу и стабилност курса динара представљају факторе који би и у наредном периоду позитивно допринели расту динарске штедње, као и повећању степена динаризације депозита код банака.

¹Анализа исплативости динарске и девизне штедње, октобар 2013,

http://www.nbs.rs/export/sites/default/internet/latinica/90/analize/Analiza_isplativost_dinarske_i_devizne_stednje_2013.pdf.

5. Јавни дуг

Учешће динарског дуга у укупном јавном дугу је у Т4 повећано са 18,9% на 20,3% услед бржег раста динарског дуга у поређењу с дугом у иностраној валути.

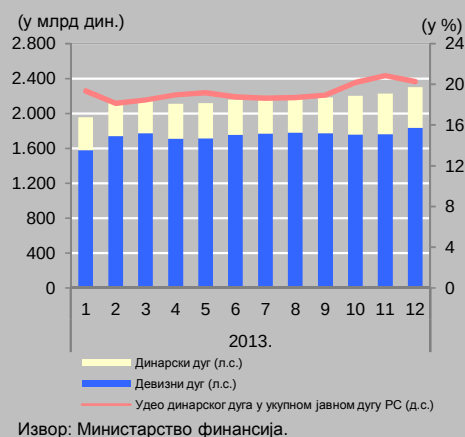
Јавни дуг је у Т4 повећан задуживањем како на домаћем, тако и на иностраном тржишту. На домаћем тржишту, држава се у највећој мери задуживала у динарима, па је динарски део јавног дуга повећан за 12,7%, на 466,4 млрд динара. Девизни део јавног дуга је забележио спорији раст (3,6%), па је његово учешће у укупном јавном дугу у поређењу с претходним тромесечјем смањено за 1,4 п.п., на 79,7%. У структури девизног дела јавног дуга, доларски дуг је повећан по основу емисије петогодишњих еврообвезница у доларима на међународном тржишту (1 млрд долара), због чега је учешће доларског дуга у укупном јавном дугу повећано за 1,7 п.п., на 27,7%. Држава се током Т4 задуживала и у еврима – највише код Европске инвестиционе банке, Европске банке за обнову и развој и Немачке развојне банке, али је износ отплате кредита превазишао износ повучених средстава, па је учешће дуга у еврима у укупном јавном дугу смањено за 2,6 п.п., на 45,9%.

Јавни дуг по основу државних ХоВ продатих на домаћем тржишту је крајем Т4 износио 589,0 млрд динара, или за 61,5 млрд динара више него у Т3. Највећи део прираста се односи на раст стања динарских ХоВ (53,6 млрд динара), због чега је учешће тих ХоВ у укупном портфељу државних ХоВ продатих на домаћем тржишту у Т4 повећано за 1,2 п.п., на 77,1%.

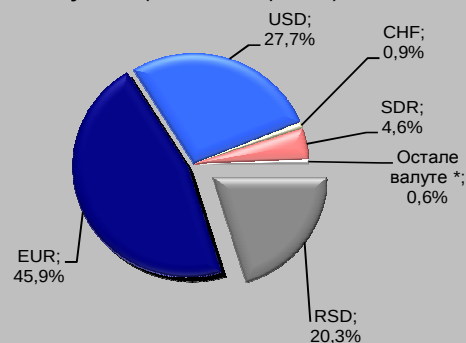
Целокупан прираст јавног дуга по основу динарских ХоВ продатих на домаћем тржишту односи се на дугорочне ХоВ (57,3 млрд динара) – пре свега двогодишње и трогодишње рочности, па је учешће дугорочних ХоВ у укупном стању динарских државних ХоВ емитованих на домаћем тржишту повећано за 1,4 п.п., на 96,7%. Од осталих рочности динарских државних ХоВ, једино је смањено стање ХоВ рочности осамнаест и три месеца.

Дуг државе по основу девизних државних ХоВ емитованих на домаћем тржишту је на крају Т4 износио 1,2 млрд евра, што је незнатно више у поређењу с претходним тромесечјем. Портфељ тих ХоВ и даље чине искључиво дугорочне ХоВ, при чему највише учешће имају ХоВ двогодишње рочности. У структури портфеља, у Т4 је повећано стање ХоВ оригиналне рочности од две, три и пет година, док је смањено стање ХоВ

Графикон I.5.1. Учешће динарског дуга у укупном јавном дугу

Графикон I.5.2. Валутна структура јавног дуга РС (31. децембар 2013)

Графикон I.5.3. Рочна структура државних ХоВ емитованих на домаћем финансијском тржишту (стања на крају месеца) (у млрд дин.)

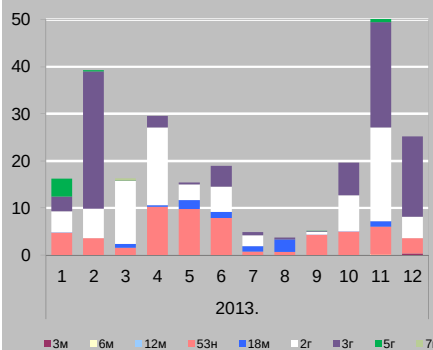
осамнаестомесечног рока доспећа.

Промет на секундарном тржишту државних ХоВ у Т4 је износио 96,2 млрд динара, што је седам пута више него у претходном тромесечју. Притом је више од половине укупног промета остварено у новембру. Највише се трговало ХоВ оригиналне рочности три године (48,2% промета) и две године (33,4% промета).

Ако се из укупног промета динарских државних ХоВ искључи секундарно трговање ХоВ које је реализовано до два радна дана од датума салдирања примарног трговања, обим секундарног промета у Т4 је износио 64,7 млрд динара, што је пет пута више него у претходном тромесечју.

Графикон I.5.4. Секундарни промет динарских државних ХоВ

(у млрд динара.)

Извор: Министарство финансија и ЦРХоВ.

Графикон I.5.5. Секундарни промет по искључењу трговања до два радна дана од дана салдирања ХоВ

(у млрд динара.)

Извор: Министарство финансија и ЦРХоВ.

II. Инструменти заштите од девизног ризика

1. Свop аукције девиза Народне банке Србије

Народна банка Србије је у току Т4 наставила да организује редовне тромесечне и двонедељне своп аукције девиза.

У току Т4 организовано је 28 редовних тромесечних своп аукција девиза, на којима је Народна банка Србије своп продала и своп купила по 6,0 млн евра, при чему је само на аукцијама у октобру било реализације.

Народна банка Србије је у Т4 организовала и 26 редовних двонедељних своп аукција девиза, на којима је своп продала и своп купила по 14,0 млн евра, уз највећи обим реализације у октобру, када је своп продала и своп купила по 8,0 млн евра.

Табела II.1.1. Свop трансакције Народне банке Србије, тромесечни подаци (у млн евра)

Тромесечје	Свop продаја девиза	Свop куповина девиза
2012		
T1	100,0	87,0
T2	16,0	36,0
T3	19,0	29,0
T4	36,0	36,0
Укупно 2012.	171,0	188,0
2013		
T1	38,0	38,0
T2	45,0	45,0
T3	21,0	21,0
T4	20,0	20,0
Укупно 2013.	124,0	124,0

Извор: НБС.

Табела II.1.2. Свop трансакције Народне банке Србије у 2013. години, месечни подаци (у млн евра)

Месец	Свop продаја девиза		Свop куповина девиза	
	3М	2Н	3М	2Н
Јануар	13,0		13,0	
Фебруар	9,0		9,0	
Март	4,0	12,0	4,0	12,0
Укупно Т1	26,0	12,0	26,0	12,0
Април	2,0	18,0	2,0	18,0
Мај	2,0	15,0	2,0	15,0
Јун	0,0	8,0	0,0	8,0
Укупно Т2	4,0	41,0	4,0	41,0
Јул	6,0	4,0	6,0	4,0
Август	0,0	6,0	0,0	6,0
Септембар	0,0	5,0	0,0	5,0
Укупно Т3	6,0	15,0	6,0	15,0
Октобар	6,0	8,0	6,0	8,0
Новембар	0,0	4,0	0,0	4,0
Децембар	0,0	2,0	0,0	2,0
Укупно Т4	6,0	14,0	6,0	14,0
Укупно 2013.	42,0	82,0	42,0	82,0

Извор: НБС.

2. Коришћење инструмената заштите од девизног ризика

Током Т4 резиденти су с банкама претежно закључивали трансакције терминске куповине девиза за динаре. У знатно мањој мери биле су заступљене девизне своп трансакције, док терминске продаје девиза банкама за динаре од стране резидената није било.

Учешће терминске куповине девиза резидената од банака у укупној куповини девиза резидената од банака у Т4 је износило 6,3% и било је највише у октобру – 7,8%. У поређењу с прва три тромесечја 2013. године, терминска куповина девиза за динаре резидената од банака у Т4 је била највиша и по апсолутном износу и по учешћу у укупној куповини девиза резидената од банака. Укупно 28 домаћих предузећа је у Т4 користило могућност заштите од девизног ризика путем закључивања те врсте трансакција с банкама. Просечна пондерисана рочност терминске куповине девиза износила је 17 дана, при чему је најдужа просечна пондерисана рочност забележена у новембру – 21 дан. Просечна вредност уговора о терминској куповини девиза резидената износила је 0,7 млн евра.

У погледу валутне структуре терминске куповине девиза, доминантно је било учешће америчког долара – 85,3%. Учешће евра је износило 13,3%, а учешће швајцарског франка 1,5%.

Трансакције терминске продаје девиза банкама за динаре од стране резидената нису биле забележене током Т4.

У Т4 су забележене девизне своп трансакције између резидената и домаћих банака закључене ради заштите од девизног ризика будућег девизног плаћања, односно наплате. Просечна пондерисана рочност ових трансакција износила је 43 дана, а просечна вредност уговора 0,9 млн евра.

Табела II.2.1. Девизне форвард трансакције резидената с банкама, тромесечни подаци

Тромесечје	Форвард куповина резидената			Форвард продаја резидената		
	Износ у млн евра	Просечна пондерисана рочност у данима	Учешће у укупној куповини у %	Износ у млн евра	Просечна пондерисана рочност у данима	Учешће у укупној продаји у %
2012						
T1	211,9	36	8,0	0,2	20	0,0
T2	188,3	42	6,6	0,4	16	0,0
T3	179,9	35	6,7	0,6	6	0,0
T4	174,6	40	5,8	0,1	92	0,0
Укупно 2012	754,7	38	6,7	1,3	18	0,0
2013						
T1	139,6	40	5,5	-	-	-
T2	139,5	19	5,2	0,9	47	0,0
T3	75,0	20	2,9	0,5	23	0,0
T4	179,7	17	6,3	-	-	-
Укупно 2013	533,8	24	5,0	1,4	39	0,0

Извор: НБС.

Табела II.2.2. Девизне форвард трансакције резидената с банкама у 2013. години, месечни подаци

Месец	Форвард куповина резидената			Форвард продаја резидената		
	Износ у млн евра	Просечна пондерисана рочност у данима	Учешће у укупној куповини у %	Износ у млн евра	Просечна пондерисана рочност у данима	Учешће у укупној продаји у %
Јануар	33,6	29	4,1	-	-	-
Фебруар	73,7	24	10,1	-	-	-
Март	32,3	87	3,4	-	-	-
Укупно Т1	139,6	40	5,5	-	-	-
Април	69,1	25	6,8	-	-	-
Мај	34,3	11	4,2	-	-	-
Јун	36,1	16	4,3	0,9	47	0,2
Укупно Т2	139,5	19	5,2	0,9	47	0,0
Јул	37,8	22	4,0	-	-	-
Август	6,1	40	0,8	0,5	23	0,1
Септембар	31,1	15	3,7	-	-	-
Укупно Т3	75,0	20	2,9	0,5	23	0,0
Октобар	76,2	16	7,8	-	-	-
Новембар	59,1	21	6,9	-	-	-
Децембар	44,4	15	4,3	-	-	-
Укупно Т4	179,7	17	6,3	-	-	-

Извор: НБС.

Методолошке напомене

1. Под пласманима се подразумевају динарски и девизни (у које су укључени и валутно индексирани) кредити, дати депозити, ХоВ, акције предузећа и потраживања по каматама и накнадама. Динарски пласмани су пласмани одобрени у динарима без девизне клаузуле. Под девизном клаузулом се подразумева валутна клаузула у смислу закона којим се уређује девизно пословање, као и свака друга клаузула којом се утврђује заштита од ризика промене курса динара.
2. Пласмани су исказани по бруто принципу, што значи да нису умањени за исправке вредности. При искључивању ефеката курса узет је у обзир курс динара према евр, швајцарском франку и америчком долару.
3. Према методологији Европске централне банке, у категорију новоодобрених кредита укључују се и репрограмирани кредити.
4. У складу с методологијом Европске централне банке, у сектор становништва укључене су непрофитне институције које пружају услуге становништву и предузетници.
5. Депозити обухватају динарске и девизне (у које су укључени и валутно индексирани) депозите.

Списак графикана и табела

Графикони

I.1.1.	Учешће динарских пласмана у укупним пласманима привреди и становништву	1
I.1.2.	Секторска структура пласмана	1
I.2.1.	Учешће динарских кредита у укупним новоодобреним кредитима привреди и становништву	2
I.3.1.	Учешће динарских депозита у укупним депозитима привреде и становништва	3
I.3.2.	Секторска структура депозита	3
I.3.3.	Валутна и рочна структура депозита привреде и становништва	3
I.4.1.	Динарска и девизна штедња	4
I.4.2.	Рочна структура динарске штедње (31. децембар 2013)	4
I.4.3.	Рочна структура девизне штедње (31. децембар 2013)	4
I.5.1.	Учешће динарског дуга у укупном јавном дугу РС	6
I.5.2.	Валутна структура јавног дуга РС (31. децембар 2013)	6
I.5.3.	Рочна структура државних ХоВ (стања на крају месеца)	6
I.5.4.	Секундарни промет динарских државних ХоВ	7
I.5.5.	Секундарни промет по искључењу трговања до два радна дана од дана салдирања ХоВ	7

Табеле

II.1.1.	Своп трансакције Народне банке Србије, тромесечни подаци	8
II.1.2.	Своп трансакције Народне банке Србије у 2013. години, месечни подаци	8
II.2.1.	Девизне форвард трансакције резидената с банкама, тромесечни подаци	9
II.2.2.	Девизне форвард трансакције резидената с банкама у 2013. години, месечни подаци	9